

SLOVENE

Velja po pošti:
za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6-50
za en mesec " " 2-20

V upravnishvu:
za celo leto naprej K 20.—
za pol leta " " 10.—
za četrt leta " " 5.—
za en mesec " " 1-70

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Inserati:
Enostop. petlivrst (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 "
za trikrat 9 "
za več ko trikrat . 8 "
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta 3 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja
vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod

Upravišstvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upraviškega telefona št. 188.

Deželni zbor kranjski.

(Seja dne 22. novembra.)

Ceste.

Deželni zbor je sklenil:

Prešnja občine Čatež odstopi se dežel. odboru, z naročilom, da zasliši okr. cestni odbor kostanjeviški in potem odredi ogled te cestne proge in svoječase poroča dežel. nemu zboru.

Prošnja občine Drašice za preložitve ceste Metlika-Drašice se odstopi dež. odboru v nadaljnje poslovanje.

Posl. Pfeifer:

Posl. Pfeifer pozna iz lastne izkušnje okrajno cesto Metlika-Dražica, kako nevarna vožnja je po tej strmi cesti, marsikateremu popetniku je lažje pri sru, ko se je po tej vratolomni vožnji zopet srečno z zdravimi udi pripeljal nazaj v Metliko.

Posebno strma sta klanca pod „Veselo“ in pod „Oskurišem“, mnogo ljudi je tu ponesrečilo in prerano izgubilo drago življenje; tudi uboga živina hudo trpi, zato je želja ljudstva opravičena, da se kakor hitro mogoče odstranijo strmine in daljne nesreče preprečijo.

Ker se potrebni načrti in stroškovnik izdelani po privatnem inženirju, naj bi dež. inženir pregledal dotični operat in če treba izpopolnil, da se potem prične delo s pomočjo primernega deželnega prispevka.

Radi prekratkega časa, ki je še odmerjen deželnozbornemu zasedanju skoraj ne bo prilike omenjati še nekaterih vratolomnih belokranjskih cest. Z ozirom na to, povabi poslanec častite gg. tovariše, ne da ga spremljajo po takih potih, kjer križi in znamenja svarilno pričajo o ponesrečenih popetnikih, ampak da sprejmejo sledečo resolucijo, pri kateri se ne polemici ne vrata ne reber.

Resolucija se glasi:

Deželnemu odboru se naroča, da glede uvrstitve občinske ceste Vinica-Preloka med okrajne ceste vse potrebno ukrene in da to cesto kakor tudi cestne proge: Leplje Zagorac-Jelenjavas-Predgrad, Dol Kot, Predgrad-Dol, Starič-Luštica, Vimol Kralje, Spodnje Radence do ceste Zgornje Radence, Dol Laze po stavnem deželnem uradu pregleda ter o tem dež. zboru v prihodnjem zasedanju poroča in primerne nasvete stavi.

To resolucijo bo lahko izvršiti, ker se po že vsprejetem predlogu poslanca Povšeta pomnoži število dež. tehnikov.

Končno sklene dež. zbor:

I. Zgradba nove, 2600 m. dolge, od Krmelja v Tržišče držeče okrajne ceste po projektu, ki sta ga okrajnocestna odbora raddeški in mokronoški dala izdelati po civilnem inženirju A. Smrekarju in ki ga je pregledal in izpopolnil deželni stavbni urad, s proračunjenom vsoto 23 300 kron se odobri ter se navedenima okrajnocestnima odboroma po razmerju na nju odpadajočih stavbnih stroškov dovoli iz deželnega zaklada 25% prispevek v skupnem znesku 6075 kron. Deželni prispevek pa se nakaže v izplačilo, ko ta znesek postavi dež. zbor v proračun, oziroma ko bo deželni zbor dal dežel. nemu odboru pooblastilo v izplačanje te podpore.

II. Ostali del stavbne potrebščine merata pokriti okrajnocestna odbora v Radečah in Mokronogu.

III. Priloženi načrt zakona o zgradbi navedene okrajne ceste se odobri.

IV. Dežel. nemu odboru se naroča, da se na podlagi § 22. zakona z dne 28. julija 1889, dež. zak. št. 17, dogovori o tem z dotičnimi oblastvi, da predloži načrt zakona v Najvišje potrjenje in končno skrb za to, da se dovoljena cestna zgradba kakor hitro mogoče izvrši.

Poslanec Kosa k omenja: Ta cesta je važna za izvoz premoga iz št. janškega premogokopa in gozdnih pridelkov in bode imela velik pomen, ko se zgradi nova železnica od Trebnjega. Zato naj deželni zbor dovoli cestnemu odboru nasvetovano pod-

poro v znesku 6075 kron, da se izvrši prepotrebna cesta.

Seja dne 23. novembra.

Včeraj je bilo prvotno določeno, da se še ostale točke rešijo skupno v zadnji petkovi seji, pozneje se je pa določilo, da se gradivo razdeli v dve seji in tako je danes zopet seja dež. zbora.

Zapisnikar čita zapisnik samoslovenski.

Krošnjari.

Dr. Šusteršič v imenu finančnega odseka poroča:

Finančni odsek predlaga:

Visoki dež. zbor skleni:

1. Deželni odbor ne sme odslej več pobirati deželno doklado od krošnjarske pridobnine.

2. Dežel. nemu odboru se naroča, da krošnjarjem vrne deželno doklado, ki so jo vplačali od 1. januarja 1903 dalje od krošnjarske pridobnine.

3. Dežel. nemu odboru se nalaga, vse potrebno ukreniti, da se razbremenijo pravi krošnjari tudi od vseh drugih avtonomnih doklad; v ta namen naj deželni odbor predloži v najkrajšem času zbornici potrebne predloge.

Dr. Schoepf govori k predlogom priporočilno. Sprejeto.

Učiteljske petletnice.

Dr. Šusteršič poroča v imenu finančnega odseka poročilo o prošnjah upokojenih učiteljev za odpust:

Dež. šolski svet je 15 učiteljem priznal predčasoma 5. petletnice in jih nakazal v plačilo. Dež. odbor se je pritežil do upravnega sodišča, ker je smatral, da dež. šolski svet ozirom na tozadevne dež. zakone ni bil opravičen, priznati označene petletnice.

Upravno sodišče je ugodilo pritožbi dež. odbora.

Vsled tega so prizadeti učitelji prisiljeni, vračevati deželi nezakonito prejete petletnice.

Te petletnice znašajo skupaj 3399 kron 92 v.

Glede na to, da vsi prizadeti učitelji, kojih je velik del že v pokoju, težko vračajo petletnice, ki so jih sprejeli in porabili v dobri veri, da jim po postavi gredo in na podlagi odločbe dež. šol. sveta, je bil fin. odsek mnenja, da naj se dež. zbor ne omeji samo na rešitev vloženih prošenj, temuč da se glede vseh prizadetih 15 učiteljev sklene, da se terjatev dežele na nezakonito izplačanih petletnicah v skupnem znesku 3399 K 92 h odpiše.

Finančni odsek predlaga: Označeni zneski na preveč sprejetih petletnicah v skupni vsoti 3399 K 92 h se 15 učiteljem: Gerčarju Andreji, Franke Josipu, Levstiku Vinu, Stojecju Franu, Paplerju Franu, Zibertu Antonu, Požarju Antonu, Adamiču Avgustu, Armiču Leopoldu, Maierju Josipu, Kumerju Valentinu, Eogelmannu Kristjanu, Punčahu Simenu, Mubiču Franu, Kavčiču Franu odpišejo.

Dr. Krek z veseljem pozdravlja predlog, ker se deloma te izvršuje, kar je že predlagal, vendar predlaga, da se tiste vsote, ki so že vrnjene, izplačajo.

Predlog fin. odseka in dr. Krekov doatek sta sprejeta.

Draginjske doklade dežel. nemu uslužbencem.

Vsi dež. uslužbenci vsled sklepa dež. zbora dbe draginjske doklade in sicer dbe tisti, ki imajo najmanjše plače večji odstotek. Pazniki in najnižji uradniki s plačo 1 600 K plače dbe 20 odstotne draginjske doklade najvišjih dveh razredih pa dbe draginjske doklade 8 odstotkov.

Posojila vinogradnikom.

Grof Margheri poroča v imenu fin. odseka o nujnem predlogu posl. Povšeta in tovarišev, naj dežela kakor država zopet dovoljuje brezobrestna posojila vinogradnikom, ki obnavljajo po trtni uši uničene vinograde. Poročevalec predlaga:

1. Dež. odbor se pooblašča, da za leto 1906. izplača zopet brezobrestna posojila vinogradnikom do 40 000 K.

2. Dež. odboru se naroča, naj izposluje od države višje vsoto, kakor pretekla leta.

Deželni uslužbeni.

V imenu fin. odseka poroča poslanec Hribar o draginjskih prikladah dežel. nemu uslužbencem ter predlaga:

Dež. uradnikom in ostalim uslužbencem dovolijo se do preuredbe službenih plač od 1. dec. t. l. v mesečnih obrokih draginjske priklade temeljnimi plačam in sicer do zneska 1600 K teh plač 20%, od 1600 do 2000 K 16%, od 2000 do 3200 K 10% in čez 3200 kron 8%. S tem je rešena tudi prošnja paznikov prisilne delavnice. — Obvelja.

Cestne priklade.

V imenu upravnega odseka poroča dr. Ferjančič o prikladah za cestne namene ter predlaga:

Deželni odbor se pooblašča, da onim okrajnocestnim odborom, kateri bodo praveredno dokazali, da z 20 odstotne priklade ne morejo izhajati, dovoli za leto 1906. tudi višje, vendar pa ne 50 odstotkov presegaajoče priklade na vse neposredne davke z dokladami vred, izveniš osebno dohodnino. — Obvelja.

Vodovod za Radlez.

Poslanec dr. Krek predlaga:

Dežel. nemu odboru se odstopi prošnja Radlečanov pri Blekah z nalogo, naj izvrši potrebne poizvedbe in priprave in dežel. nemu zboru stavi primerne predloge.

Poslanec Drobnič priporoča zgradbo vodovoda vasi Radlek v občini Bloke in pojasni stanje odnotnega prebivalstva. Vas Radlek je ena najrevnejših na Blokah, ker nima nikakega gozda. Večinoma se je ljudstvo živelo s prevažanjem kupčijskega blaga, ali ta zaslužek je popolnoma uničen, ker ga je uničila dolenska železnica. Zatorej prosi zbornico, naj kakor hitro je mogoče stori vse potrebne poizvedbe za zgradbo tega vodovoda.

„Podsebojen laz“.

Poslanec dr. Krek poroča o prošnji županstva v Borovnici, da se gozd „Podsebojen laz“ izloči iz davčne občine Bezovljak in priklopi borovniški davčni občini. Predlaga: Prošnja se odstopa dež. odboru, da izvrši potrebne poizvedbe in svojedobno poroča dež. zboru. — Obvelja.

Novomeška bolnica.

V imenu fin. odseka poroča baron Apfaltrern o prošnji glede dež. prispevka k zgradbi ženske bolnice v Novem mestu ter predlaga:

1. Za zgradbo ženske bolnice v Novem mestu se dovoli 55 000 kron, ki se izplačajo po razmerju napredovanja zgradbe, in sicer 25 000 l. 1906 in 30 000 kron leta 1907.

2. Primariju v tej bolnici se določijo letnih 1000 kron iz dež. zaklada. Obvelja.

Ljubljanski vodovod.

Predlog upravnega odseka (por. dr. Tavčar), glede prednostne pravice za vodovodno naklado ljubljanskega mesta obvelja z dotičnim zakonom.

Cesta Polhov gradec-Skofja Loka.

Poslanec Demšar v imenu upravnega odseka predlaga:

Dežel. nemu odboru se naroča, da v svrhu zgoraj navedene ceste vse potrebno vkrene in v prihodnjem zasedanju dežel. nemu zboru svoje predloge predloži. Osebito pa naj odredi, da se brez odloga vsaj za progo Polhov Gradec do Črnege vrha takoj izdela načrt in vse potrebno izvrši ter v prihodnjem zasedanju dotični zakonski načrt predloži. — Obvelja.

Sora-Ročevo.

Poslanec Demšar poroča o zgradbi hudournikov Sora in Ročeva. Zbornica sklene dotični zakon. Troški so proračunjeni na 26 000 kron. Država naj prispeva polovico, občina Žiri 30 odstotkov, t. j.

7800, ostale troške prevzame dežela. — Obvelja

Ceste.

Posl. Povšeta poroča o cestah ter predlaga: Dež. odboru se naroča, da glede ceste iz Šmihela pri Žužemberku do deželne ceste vse potrebno ukrene in v prihodnjem zasedanju predloži načrt zakona.

Isto se naroča dež. odboru, da se namreč občinska cesta Radomlje Rova uvrsti med okrajne ceste.

Prošnja občine Radomlje za uvrstitev občinske ceste Radomlje do državne ceste pri Viru med okrajne ceste se odstopi dež. odboru v nadaljnje poslovanje.

Oba ta predloga, katera toplo priporoča poslanec Mejač, obveljata soglasno.

Dalje poroča posl. Povšeta o nujnem predlogu poslancev Schweitzer, Žitnik in Kešak o cesti Trebelno - v Nemško vas in predlaga:

Dežel. nemu odboru se naroča, naj vse potrebno vkrene, da se občinska cesta s Trebelnega skozi Ormoško vas v Lukovnik in Nemško vas uvrsti med okrajne ceste in v prihodnjem zasedanju že o tem poroča. — Obvelja.

Končno predlaga posl. Povšeta, da se deželna cesta med Litijo in Smartnem preloži. Troški so proračunjeni na 24 000 K, polovico prevzame dežela, drugo polovico litijski okrajni cestni odbor. — Obvelja tudi dotični načrt zakona.

Podpore.

Posl. Pogačnik v imenu fin. odseka poroča o raznih prošnjah za podpore. Dovolji se: „Jeranovi kuhinji“ za 4 leta 1000 kron; „Slov. plan. društvu“ 4000 kron in podpora za vodnjak na Kumu; bol. podpor. društvu 200 kron, društvu gospej kršč. ljubezni 600 kron, „Narodni šoli“ 800 kron, dijaški kuhinji v Novem mestu 300 kron, družbi sv. Cirila in Metoda skupaj 9000 kron, Elizabetni otroški bolnici 1800, podpor. zalogi II. drž. gimnazije v Ljubljani 1200, podpor. zalogi gimnazije v Kranju 800 kron, v Novem mestu 1000 kron, dijaški kuhinji v Kranju 1500, dijaški kuhinji v Ljubljani 600, „Glasbeni Matici“ 4000 redne in 6000 izredne podpore, za slov. visokošolce na Dunaju 1200, društvu „Radogoj“ 1600, za slov. visokošolce v Gradcu 800, dijaški kuhinji v Kočevju 200, za revne pripravnike v Ljubljani 400, za slov. visokošolce v Pragi 400, „Deželni zvezi za pospeševanje prometa tujcev“ na Kranjskem 6000 kron.

Končno je zbornica dovolila več prošenj za podaljšanje miloščin.

Prihodnja seja jutri ob 9 uri popoldne.

Iz Makedonije

prihajajo poročila o bojih med raznimi četami Grkov, Bolgarov in Srbov, Turki pa sekajo vse tri.

Nadalje nam piše naš dopisnik:

Iz osvete so obesili Bolgari tri turške davčne uradnike, ki so jih dobili na potu blizu Lerina. Obesili so jih sredi pota in pripeli na vsakega popir, kjer je bilo zapisano, da je to osveta za bolgarskega vodovo Aleksa, katerega so obesili Turki v B. telju. 80 lir (nad 2000 gld.), ki so jih našli pri usmrčenih uradnikih, so razdelili med vaščane, katerim so Turki požgali hiše.

Ko so Turki zato zvedeli, so se podali na lov za Bolgari in so našli eno njihovo četo pri vasi Bizilila. Ubili so 6 četnikov.

Te dni so zborovali v neki planini v kosturski kazi bolgarski revolucionarji, ki pripadajo notranji organizaciji in so sklenili, da pojdejo bolgarske čete rušiti grško vas Želevo, Eleovo in Beli Kamen, iz katerih gredo v vojaške četniki grški, ki so že prizadeli mnogo zla Bolgarom.

A tega še niso dozdaj storili, ker rajše napadajo Srbe in Grke samo odbijajo. — V srbski vasi so ssekali z nožmi srbskega popa Nastasa Milenkovića in žu-

pana te vasi Nasta Plečanca zato, ker niso marali prestopiti na bolgarsko stran. Ravnotake je napadla bolgarska četa srbsko vas Strevje in ko ni našla nobenega prvaka doma, je orepala vas, odšla in obljubila, da se skoro vrne.

Ko sta zate zvedela srbski vojvodi Gligor Sokolović in Rajko- vić, sta šla zasledovat Bolgare in sta jih dobila pri vasi Nežigova. Srbi so zmagovali nad Belgari, a naenkrat se pojavi za hrbtom turška vojska. Srbi so se prebili čez grško četo in tako ušli Turkom.

Bolgari so zbežali pred Turki v velikem neredu, pustili na bojišču vsa pisma, ki so prišla v roke Turkom. Tako so izdani Turkom načrti bolgarskih čet.

Deželni zbori.

Koroški deželni zbor je večeraj razpravljal o preračunu za leto 1906, ki izkazuje 135.880 kron primanjkljaja. V glavnih razpravi se govorili dr. Pupovac, ki je odločil, da večina pritiška na steno predloge njegove stranke, dr. Waldner, Grafenauer, ki je želel zvišanje pristojbin za lovske izkaznice, Kirschmaier in dr. Lemisch. Zbornica je po štiriurni razpravi odobrila proračun za leto 1906. Poslanci Weiss, Kotz, Dreyhorst in Wieser so v podrobni razpravi napadali katehete zaradi slovenskega pouka v krščanski nauku. Zlasti odločno je pa napadel slovenski poslanec Grafenauer sedanji pomembni način na koroških utrakvističnih šolah. Zahteval je šestletno šolsko obvezno dolžnost in dveletno nedeljsko šolo. Šolski nadzornik Palla je moral priznati, da ima Grafenauer marsikaj prav in se izgovarjal, da glede mnogih Grafenauerjevih nasvetov nima deželni šolski svet moči, da bi jih izvedel.

Nižjeavstrijski deželni zbor je sklenil najeti 15 milijonov kron pesojila za zgradbo novih železnic.

Moravski deželni zbor je odobril zakonski načrt o uporabi obeh deželnih jezikov pri avtonomnih deželnih uradih na Moravskem. Odobrili so tudi začasni proračun za dobo od dne 1. januarja do 31. marca 1905. Nato je bilo zasedanje odgodeno.

Mednarodno brodovje proti Turčiji.

"Temps" poroča, da ni bil imenovan avstrijski podadmiral pl. Ripper za poveljnika mednarodnega brodovja, ker sta to želeli Rusija in Nemčija, marveč so to želele vse velevalsti. V Carigradu se vedno vrše ministrska posvetovanja, kar dokazuje, da nameravajo Turki še vedno odkloniti del zahtev. Diplomati izjavljajo, da velevalsti ne bodo nikakor odjenale in bo morala Turčija izpolniti vse zahteve. Splošno so govorili v Atenah, da se Rusija ne namerava udeležiti demonstracije mednarodnega brodovja. A te govorice niso bile utemeljene, ker se Rusija udeleži skupnega nastopa velevalsti proti Turčiji. Večeraj zvečer je odgovorila Turčija avstrijskemu poslaniku na skupen ultimatum velevalstij. Turčija odklanja vse zahteve z ozirom na otomansko javno mnenje. Turčija prizna le, da se podaljša rok za civilne agente najdalje za dobo dveh let.

Novi avstrijski topovi.

Berolinski vojaški tednik je priobčil natančen opis novih avstrijskih topov. Kaliber je 765 cm, cev je dolga 30 kalibrov. Za zapornico so izbrali ploščat klin. Cev je težka 336 kg, topovski podstavek in sprednja prečna topniškega voza 850 kg in voz za strelivo 1780 do 1800 kg. V topovskem podstavku se nahaja 33, v vozu za strelivo pa 90 krogelj. Šrapnel je težak 67, granata pa 66 kg. V šrapnelu je 390 po 9 gr. težkih krogelj. V prvi sekundi preleti kroglja 520 korakov. Zadnja topova cev je dolga 127 m. Da je top varen pred streli iz pušk, ima 3 mm debel jeklen ščit, tudi vozovi za strelivo so zavarovani. Pri vsakem topu mora biti 5 mož in vozi ga šest konj. V minuti izstrele novi topovi 21 streliv. Baterija ima šest topov in devet voz za strelivo.

Pasivni odpor črkostavcev na Dunaju.

Z Dunaja poročajo: Predvčerajšnjim so pričeli črkostavci s pasivnim odporom v nekaterih dunajskih tiskarnah. Prizadete so osebe srednje tiskarne. Pač so že nekaj dni opazovali, da niso črkostavci toliko postavili, kakor navadno, a šele predvčerajšnjim so se pokazale posledice dobro pripravljenega pasivnega odpora črkostavcev. Črkostavci so prišli pol ure pozneje v tiskarne in so počasi stavili. V nekaterih tiskarnah se je pa prijavilo mnogo črkostavcev, da so bolni. Črkostavci so postavili le tretjino tega, kakor v rednih razmerah. Zaupniki izborne strokovne organizacije črkostavcev so skrbno pazili, da niso črkostavci več naredili, kakor je bilo dole-

čeno. Vzrok pasivnega odpora črkostavcev je, ker so se razbila pogajanja o novem tarifu. Glavna zahteva črkostavcev je bila minimalna tedenska plača 36 kron namesto dosedanje tedenske 29 kron. Posebni dogovori med črkostavci in principi so izključeni, ker vztrajajo črkostavci pri zahtevi, da se vrše pogajanja le po tarifni komisiji, ki so jo izvolili črkostavci. Če ne pride v kratkem do sporazumljenja, bode tiskarne zelo čutile posledice, ker je zdaj v tiskarnah največ dela. Predvčerajšnjim se se vršila na Dunaju pač pogajanja, a se vstala brezuspešna. — To poročilo ni popolnoma istinito. Črkostavci ne zahtevajo namreč nižjo tedensko plačo 36 kron, marveč le 32 kron. Principali pa so pripravljene le za 1 krono zvišati tedensko plačo. Z ozirom nato, da je zadnji čas vse dražje: stanovanja, kurjava in živila, zahteve črkostavcev nikakor niso pretirane in je obžalovati, da zastopniki principa niso ugodili zahtevam zastopnikov organizacije črkostavcev.

Dalmatinski deželni zbor.

Zadnji, 21. novembra. V današnji seji deželnega zbora je voditelj namestištva, Nardelli, odgovoril na več interpelacij, nato je pa poslanec Milić poročal o sklepnem računu deželnega odbora, nakar je stavil predlog, naj se odboru za njegovo delovanje izreče priznanje. Vsprejete so bile od njega predlagane resolucije glede ustanovitve tobačne tovarne v Spletu, radi osušitja in melieracije varentske doline in radi dograjenja pristanišča v Spletu. Po daljši debati je bil z vsemi proti glasom Italijanov sprejet resolucijski predlog dr. Cingrija jun., da naj nova dalmatinska parobrodna družba štiti narodni jezik in značaj dežele, da naj sedež družbe brezpogojno ostane v deželi, ter da naj se ob imenovanju uradnikov, častnikov in moštva daje prednost Dalmatincem.

Ko je bil v večerni seji izrpoljen dnevni red, je deželni glavar naglašal, da je bilo minolo zasedanje deželnega zbora plodno in važno. Povdarjal je, da je prišlo zopet do popolnega zedinjenja med Srbi in Hrvati ter da se je storil most do sporazuma z italijansko avtonomno stranko ter je nato zaključil zasedanje.

Iz sej dalmatinskega deželnega zbora je še omeniti, da je poslanec Perić predlagal, naj se izvoli odsek petih članov, ki naj vodi pogajanja s krono. Poslanec Prodan, ki je ostre govoril proti reški resoluciji, je predlagal, naj ostane deželni zbor v permanenti in naj se skliče shod jugoslovanskih poslancev in zastopnikov. Deželni glavar tega predloga ni pustil na glasovanje, češ, da ne spada v kompetenco deželnega zbora.

Hrvaški ban ostane.

Ogrski brzojavni urad poroča: "Obzor" je priobčil 22. t. m. novico, da je podal hrvaški ban grof Pejačević svojo ostavko, ker sta se sprla s trgovskim ministrom Vörösom. Brzojav naznanja, da se ban in trgovski minister nista nikdar sprla in zato tudi ban nima poveda, da odstopi.

Mikado odlikoval papeževe odposlance.

Tokio. Mikado je daroval papeževemu odposlancu "red posvečene sence", njegovima tajnikoma pa redova "vzhajajočega solnca".

Starostno zavarovanje poslov na Francoskem.

Dne 22. t. m. je razpravljala francoska zbornica o zavarovanju delavcev. Zbornica je odobrila predlog poslanca Goutier de Clapnyja, da se raztegne zavarovanje tudi na posle, dasi je ugovarjal trg. minister Tromillot.

Makedonski kongres.

Notranja makedonska organizacija je priredila splešen makedonski kongres, na katerem so se spravile stranke, ki so si prej nasprotovale. Sprava je popolna tudi med pristaši Sarafova in med notranjo organizacijo. Odobrili so nov statut, ki uredi notranjo organizacijo in razdeli revolucijske okraje in poveljništva in sicer po demokratičnih načelih. Notranjo organizacijo vodi osrednja komisija šestih članov. Izvolili so namesto dveh inozemskih zastopnikov zdaj tri in sicer Petra Arsova, Stefa nova in Gjorčo Petrova. Sklenili so nadaljevati boj proti tujim propagandam in četam, ki jih pošiljajo sosedne balkanske države v Makedonijo; tudi se ne nameravajo podvreči vplivu uradnih balkanskih krogov. Nikakega upanja ni, da se spravijo Čončevisti z notranjo makedonsko organizacijo.

Volivna izpremema v šlezjskem deželnem zboru.

Šlezjski dež. zbor je odobril proti glasovom slovanskih zastopnikov izpremembo dež. volivnega reda za Šezijo. Slovanski zastopniki so zahtevali pomožitev posla-

niških mest v kmečkih občinah in v splošni kuriji kakor tudi narodne kurije Slovani so protestirali zaradi postopanja nemške večine, ki je sklenila nastopiti proti onim slovanskim občinam, ki odklanjajo samonemške dopise šlezjskega dež. odbora, ki uraduje edino le v nemščini.

Poziv na revolucijo v Italiji.

Prekucijske italijanske stranke poizkušajo povzročiti nemire proti armadi in vladi. Razdeljujejo letake, ki pozivljajo na javno vstajo. V Rimu je zaprla policija tri pristaje prekucijske stranke.

V Črni gori — splošna in enaka volivna pravica!

V zvezi z manifestom, ki ga je pred kratkim objavil knez Nikola, v katerem daje svojemu narodu ustavo, v zvezi s tem manifestom so objavili tudi volivni red za bodoče volitve v skupščino. Volivni red temelji na principu splošne, enake in direktne volivne pravice. Volivno pravico ima vsaki v deželi bivajoči Crnogorec, ki je dovršil 21 leto ter uživa vse državljanske pravice.

Pravico izvoljeni biti pa imajo vsi oni volivci, ki so stari 30 let in plačujejo na leto najmanj 15 K direktnega davka. Vsak politični okraj voli enega poslanca. Mesta Cetinje, Podgorica, Nikšić in Dulcigno volijo vsak po enega poslanca. Volji se osebno in ustmeno.

Volitev se v celi deželi vrši na en dan. Mandati poslancev pa ugasnejo že z 1. 1905, bode torej izvoljeni le za 6 tednov.

Novo srbsko posojilo.

V Bruselju so podpisali zastopniki srbske vlade s tvrdkami Hope, Stern in Union banko pogodbo o novem srbskem posojilu. Posojilo se obrestuje po 4 1/2 %, kurz iznaša 81, 40 milijonov dobi Srbija koj in 30 milijonov frankov pozneje.

Vojska med Rusijo in Turčijo.

Turški vladni krogi so jako vznemirjeni, ker se boje vojske z Rusijo. Turški generalni konzul v Tiflisu je namreč poročal, da zbira Rusija velikanske vojne sile na Kavkazu pod pretezo, da hoče zadušiti nemire na Kavkazu. Med vojaškimi krogi so pa razširjene govorice, da pride na Kavkaz tudi velik del mandžurske armade, ker hoče Rusija z vojsko proti Turkom zopet dvigniti vojaški ugled ruske armade, ki je trpel vsled porazov v Mandžuriji. Turčija je že dala svojemu peterburškemu poslaniku potrebna navedila.

Nemiri in upor v Rusiji.

Odeški begunci v Konstancoi.

Rumunski parnik "Orion" je pripeljal v Konstanco odeške begunce, med katerimi je tudi princezinja Gagarin, ki edpotuje na Dunaj. Begunci pripovedujejo grozne podrobnosti o odeških dogodkih in napovedujejo novo krvavo klanje.

Vojaki proti shodom v radomski guberniji.

Radomski gubernator je ukazal štabnim in višjim častnikom, da morajo nastopiti proti zborovalcem na shod h in proti manifestantom tako, kakor proti vstaškim četam in jih morajo razgnati s streljanjem.

Za nemire v mandžurski armadi.

General Linevič je poročal carju, da so v mandžurski armadi na delu vstaški agitatorji.

Vojni vjetniki na Japonskem.

Ruska komisija, ki je imela nalogo, da prepelje ruske vojne vjetnike z Japonskega, je prosila japonsko vlado, naj spremljajo ruske prevozne ladje v Vladivostok japonske bojne ladje, ker so se bali splošnega upora ruskih vojnih vjetnikov. Ker je japonska vlada odločno odklonila to zahtevo, so ustavili prevoz ruskih vojnih vjetnikov z Japonskega v Vladivostok.

Zopet odprt osebni in blagovni promet med Berolinom in Peterburgom.

Uradno poročajo, da je zopet odprt promet za blago in osebe med Peterburgom in Berolinom.

Nemiri med mornarji.

Razburjeno je moštvo na ladjah "Oleg" in "Aurora", ki sta došli v Saigon. Ti dve ladji sta ušli iz bitke pri Čušimi v Manile, kjer sta bili internirani.

Dnevne novice.

Deželnozborska volitev na mesto umrlega poslanca Pakiža za ribniško-kočevske kmečke občine bo dne 4. januarja 1906.

Glavna skupščina političnega društva za Hrvate in Slovence v Istri bo dne 10. decembra v

Pulju. Zberu bo predložena tudi resolucija za splošno in enako volivno pravico.

XIII. občni zbor Cecilijinega društva se je vršil danes ob precejšnji udeležbi. Natančne poročilo priobčimo jutri. Na predlog g. Bernika so bili izvoljeni: za predsednika g. kanonik A. Karlin, za podpredsednika p. Hugolin Sattner, za blagajnika g. Iv. Šiška, za odbor pa gg. Foerster, Gerbić, Ferjančič, dr. Lampe, p. Angelik Hribar in katehet Jano.

Iz finančnega odseka. Včerajšnje poročilo iz finančnega odseka popravljam v toliko, da je sklenil dati 25% draginske doklado tudi onim učiteljicam, ki so v aktivni službi in imajo od svojega dohodka kot učiteljice vzdrževati legitimno družino. Dež. šolski svet bo preiskal posamezne slučaje, nakar bo v resničnih slučajih izplačana draginska doklada.

Osebnosti. Dvorni svetnik pri višjem sodišču na Dunaju, Henrik vitez Födransperg, je dobil povodom svojega umirovljenja izraz cesarjeve zahvale. — Naslov šolskega svetnika je dobil profesor na državni gimnaziji v Trstu, g. Karol Kompare, povodom svojega umirovljenja. — Namestniški svetniki so postali višji policijski svetnik pri policijskem ravateljstvu v Trstu, Alojzij Lasciac, okr. glavar dr. Anton Hochegger v Trstu in okrajni glavar v Kopru Ivan Sorli.

— Smrtna kosa. V soboto so pokopali v Gorici poštnega oficijala Leop. Schwarza, ki je po daljšem bolehanju podlegel neizprosni sušici. V najlepši moški dobi 35 let je legel v grob. V Gorici se je tudi poročil; zapušča ženo in 4 otroke. Pogreb je bil takisto uradniško laški, kakor znajo to napravljati v Gorici, in kar nič se ni vedelo, da nesejo k pogrebu slovenskega uradnika. Pokojni Schwarz je bil doma iz Kranja. Naj počiva v miru! — V torek je umrla v Gorici v Židovski ulici gospa Josipina Gregorič v starosti 53 let.

— Tragičen samoumor. V ponedeljek je skočila v Sočo pri mostu čez Grojnice, nekaj nad 20 let stara gospodična. Hodila je nekaj časa tam okoli, potem odložila klobuk, bojo in dežnik ter prosila otroke, ki so bili tam blizu, v slovenskem jeziku, naj pazijo na te reči. Nato je skočila v vodo. Otroci so kričali ter klicali na pomoč, ali vse je bilo zaman. Soča, ki je tam široka ter je vsled deževja mogočno narastla, jo je vzela in trupla še niso našli. — Reči, katere je pustila na obrežju, je spravila žandarmerija v Podgori v varstvo. Nesrečno dekle, ki je našlo smrt v Soči, je Pavla Defranceschi, stara okoli 27 let, iz Sturij pri Ajdovščini. Ne ve se, kaj je gnalo v smrt.

— Meso v Gradcu. Volovsko meso je v Gradcu od 1 K 20 v. do 1 K 45 v., kravje meso pa po 1 K 12 v. do 1 K 32 v. kg.

— Proti Reki. "Wiener Allgem. Zeitung" priporoča, naj se proti Reki naredi na istrski obali veliko konkurenčno pristanišče v Lovranu, ki naj se zveže z železnico Šempeter-Matulje. S tem se omeji mažarska premoč v Kvarneru.

— Italijanska hvala. "Piccolo" hvali hrvaške Dalmatince, ki so glasovali za to, da naj se priznajo studiji na italijanskih univerzah tudi v Avstriji, ter pozivlja slovanske poslance, naj v tem smislu glasujejo tudi v državnem zboru.

— Mala stanovanja. "Elinost" prinaša naslednje prav umestne besede: Ponosno se ti širijo prsa, ko vidiš v Trstu, v Gorici in drugod ponosne palače s slovenskimi napismi. Zlatimi črkami ti kažejo, da tu bivajo Slovenci, ki so si z žulavimi rokami zopet priborili nekatere pravice in nekatere posestva v krajih, kjer so nekdanje gospodovali sami. Lepo ti je gledati slovenske napise na trgovskih hišah, na društvenih prostorih, na posojilnicah in tako naprej. Če pa pomislimo, da ta ponosna poslopja služijo le višim in sicer premožnejšim slojem, se moramo začuditi, da še danes naši denarni zavodi, ki toli uspešno delujejo, še niso mislili na nižje sloje prebivalstva, ki bi tudi lahko stanovali, ako ne v svojih, pa vsaj v slovenskih hišah. Povsodi se govori in naglašja potreba malih stanovanj in davčne oblasti so celo privolile nekoliko popusta od davka od takih manjših stanovanj. In vendar se ne zgane nikdo. Prepričani smo, da bi naši denarni zavodi storili veliko dobroto slovenskemu prebivalstvu, posebno delavcem, manjšim obrtnikom, nižjim uradnikom itd., — ako bi mislili na nakup, ali pa zidanje takih hiš. Ni dvoma, ko mi je pripovedoval vodja nekega denarnega zavoda, da imajo tam čez

400 000 K na razpolaganje in da ne vedo, kam s tem denarjem. Ako bi dotični zaved nabavil zemljišče in zidal hišo po želji manjših slovenskih družin, bi koristil narodnim ciljem, pa tudi — svojim društvenikom, ker je dokazano, da se hiše z manjšimi stanovanji boljše obrestujejo, nego pa sijajne palače. Pač se vsak pošten Slovenec veseli, ko vidi v Trstu ponosni Narodni dom, v Gorici krasno palačo „Trgovske obrtne zadruga“, ali rečen pismonoša, sednijski sluga, rekodalec pa s tužnim srcem gleda na ves ta sijaj in se žalostno zapraša: Zakaj pa še nam ne sezidate zdravega zračnega stanovanja? Zakaj moramo mi s svoje borno družino stanovati po tujih hišah, pod streho tujega gospodarja ki mu s težko zasluženim denarjem plačujemo najemščino in ki mu moramo biti še hvaležni, da nas spleh sprejema pod streho, posebno ako nas je Bog obdaril s mnogoštevilno dečo? Ni dvoma, da se nam tudi na ta način pod vplivom tujih hišnih gospodarjev izgublja marsikdo iz našega narodnega tabora. Dolžnost naših narodnih denarnih zavodov bi bila, da selotijotudi takega potrebnega podjetja.

— **Z barja.** Z vsa krutostjo se razlija nebo, moči zemeljske površje in proizvodu vedno naraščanje povodenj; ljubljansko barje se razširja in vzbuja strah prizadetim stanovalcem. Redbine zapuščajo žalostne svoja stanovanja, celoletni trud ekonomije je zaman; treba bode posejila, da se rešijo materielnega uničenja: da ne trpe lakote, da zamorejo odračunati stari dolg in davke, da s tem zadržijo javno sodnijsko prodajo bedne posesti. Kako zanimiv je pogled z Žalostne gore ob Preserju na močvirje! Dolgo in široko jezero leži ob hribih, vse je pod vodo, le tu in tam obdajajo valovi hišo, kozolec ali vrsto dreves, kar gleda bajno iz vode in vzbuja žalostne misli. V daljavi pa se veselijo lavci v čolnu in slede svojemu plenu. Koliko zabave pri teh in koliko nečloveške turobnosti pri unič n jih barjanih! Koliko škode proizvoduje veda s tem, da grabi vrednostne predmete s seboj. Na ljubljani se vedno zapazijo plavajoče stvari. Ljudje že stojijo na več mestih in saki vjemaje kar nosi voda. Govori se, da se v Udmatu vjeli mrtvega otroka. Tudi vsa pota na močvirju bodo sedaj razdejana. Globoke luknje se delajo v njih, nasip pa odnašajo valovi s seboj. Poveden je zapodila poleg ljudij tudi živali iz skrivališč, kar jih ni tudi udušila. Vse beži pred nalivi, s srdom se vrača z žalostnimi pogledi nazaj v ljubljene kraje, ki jih uničuje, razdira nasilstvo najhujšega elementa; a kaj pomaga to? Daleč naokrog se oholi sovražnik z besnim valovanjem smeji brezuspešnem taranjanju. Ljubljansko močvirje napotilo je tri mladeniče z Plešivice oz. Ntr. Gorice, da so si stesali plav in si priveščili veselje brodarstva. Spustili so se veselo vriskaje na vodo ter se peganjali vedno dalje in dalje. Toda veselje se je kmalu skalilo, kajti plav je puščal vodo ter se vedno bolj in bolj pričel potapljati. K sreči so se oprijeli bližnjega drevesa in splezali nanj. Tu so opozorili bližnje vaščane na nevarnost, v kateri so bili, da so jim prihiteli na pomoč. Le Anton Zorec je bil tako nesrečen, da je padel v vodo in po dolgi blodnji po vodi ves moker prisopihal domov.

— **Napad na cesti.** Zvečer dne 19. t. mes. je šel Cene Pavlič, sedlarski pomočnik iz Vedmata domov v Spod. Siško. Ko je prišel v obližje nove pehotne vojašnice napadel ga je z žepnim nožem brezposelni črevljarski pomočnik Janez Pavlič. Vdaril ga je z neko trdo rečjo po glavi in mu izbil klobuk. V tem trenutku, ko je ta svoj klobuk pobiral, sunil ga je Pavlič z nožem v levo pleče ter ga opasno poškodoval. Napadovalec je bil izrečen tukajšnjem dež. sodišču.

— **Permanentni obrtni odsek** državnega zbora bo imel zopet sejo 27. t. m.

— **Iz Aleksandrije,** 18. nov. Stanje dr. Liebsch a v Aleksandriji je skoraj neizpremenjeno. V nedeljo, 12. t. m. ga je obiskal sobrat iz Tantura č. br. Daniel Amschel. — Danes pep. se vrši poroka našega konzula Jun. pl. Puscariua z gđ. Else Tschudi v protestantski cerkvi.

— **G. arhitekt Vancaš** je pri spominski slavnosti Schmidta, graditelja mestne hiše dunajske, poleg drugih učencev Schmidtovih govoril svojemu učitelju v slavnostni dvorani dunajske mestne hiše spominski govor. Svoj z velikim odobravanjem sprejeti govor je sklenil s slovenskimi slavicami na velikega arhitekta. Vancaš je eden najodličnejših učencev Schmidtovih.

Štajerske novice.

— **Š Neprestani potresi v Rajhenburgu.** Iz Rajhenburga se nam piše: Potresovi konca pri nas. Danes, 22. novembra ob pol 6. uri zjutraj smo ga zopet imeli. Naši potresi so potresi čudne vrste. Na prostem slišijo pedzemeljsko bobnenje pred potresom. Vstane-

vanjih se sliši le zamolkel pok, kakor bi kako več stotov teško peze vrgel ob lesena tla. V istem hipu pretrese celo stanovanje in zopet mir. Potresi so vertikalni, vzdigujejo in zopet treskaje nazaj. Sedanji sunki so milejši od onih v prejšnjem tednu, kateri so povzročili rahle razpoke ter tuintam vrgli kako opeko raz strehe. Vzrok: najbrž vedno deževje.

— **Iz justične službe.** Sodni pristav g. dr. Metod Dolenc je pridelen deželnemu nadsodišču v Gradcu. Dopusel je dobil sodni pristav dr. Kušej, da gre študirat na vseučilišče v Bonn, za kar je dobil že eno ustanovo. — Avskultanta dr. Tertnik in dr. Marinitsch v Celju sta v Gradcu napravila sodnijski izpit.

— **Umrl** je v Žalcu veleposestnik g. Rudolf Senica.

— **Slovenščine se hočejo učiti.** V štajerskem dež. zboru je poslanec Wastian predlagal naj se ustanovi za nemške gojence mariborskega učiteljišča posebni kurz za učenje slovenščine. Tako nameravajo Nemci s nekoliko slovenščine „zmožnimi“ nemškimi učitelji izpodrivati slovenske učitelje.

— **Nemška nestrpnost.** Štajerski dež. odbor je odklonil podporo slovenski dijaški kuhinji v Celju.

— **Novi lovski zakon** je sprejel štajerski dež. zbor.

— **Iz poštne službe.** Poštna oficijala Gustav Gollitsch in Jožef Hackl v Celju sta napravila na Dunaju izkušnjo za uradnega načelnika.

— **Odlikovan** je bil na c. kr. vrtnarski razstavi v Brnu deželni vine in sadje-rejski ravnatelj Anton Stiegler z zlate kolajno za razstavljene vinorejske učne pripomočke.

— **Vedeževalec v Mariboru.** V gostilni „pri zlatem konjčku“ biva že več dni neki mož, ki vedežuje. — Seveda ima vedno dovolj tepcev, ki mu nosijo vinarje za njegove prisilodarije. Mož je bil baje že 2krat na opazovalnici za slaboumne.

— **Vlak je povozil** dne 20. t. mes. čuvaja Ivana Zupnika v Ribnici. Odrezalo mu je nogo in poškodovalo na glavi, da je še isti dan v mariborski bolnišnici umrl.

— **Opekla** se je enoletna Helena Kranjc, posestnikova hči iz Goric. Igrala se je pri ognjišču in zvrnila nase vrelo vodo. Umrla je v mariborski bolnišnici še isti dan.

— **Sedanski junaki pred sodiščem.** Dne 1. septembra se mariborski Vsenemci slavili svojo sedansko slavnost. Pri tej priliki, kakor smo svojedčasno poročali, so ti junaki napadli dva avstrijska vojaka in eden teh Vsenemcev, trg. sotrudnik Gollub je celo streljal iz revolverja na c. kr. avstrijska peščastnika. — Sodišče je oprostilo vse druge, le Gollub je dobil eden teden zapor. Če bi pa kak Slovenec vrgel kamenček na kakega Nemca bi bila pa takoj javna nasilnost in sedel bi 6 mesecev ali pa še več. No, sicer pa „jura novit curia“.

— **Pod vlak se je vrgel pri Mariboru** Gabrijel Kandolin, oče treh otrok. Vlak ga je popolnoma raztrgal. Vzrok samoumora revščina.

— **Dan 28. novembra v Gradcu.** V Gradcu bo dne 28. nov. 17. shodov, nato bodo delavci korakali pred stanovanje ces. namestnika, kateremu izroče resolucijo. Popoldne je v industrijski dvorani zborovanje, na katerem se bo delavstvu naznanilo, kako se vrši suja drž. zbora. Zvečer je zopet velik shod, nakar bodo zborovlci korakali na glavni trg in se od ted padali domov. Za red bo skrbelo 300 rediteliev.

— **Predrzni vlomilci prijeti.** V živem spomnu je še predrzni vlom v stanovanje zasebnika Henrika Wilkensa v Gradcu. — Enega storilca nekega Zampieri se v Gradcu prijeli, njegovega tovariša 18 let starega natakarka Oskarja Treubla so pa včeraj na Dunaju prijeli.

— **Pred celjske poročnike** pride jutri Rudolf Nemec radi uradnega poverjenja ker je spoliiral pisma med vožnje z Dunaja v Trst, v ponedeljek pa ima Jožef Kopač tiskovno pravdo.

Ljubljanske novice.

— **Iz Privatnim uradnikom!** Preteklo soboto smo obširneje poročali o v soc. političnem odseku drž. zbora sprejetem načrtu za zavarovanje državnih uradnikov. Kakor se čuje, bo predležen dotični zakonski načrt zbornici že v prvi seji 28. t. m. Vsakega zasbnege uradnika mora zanimati ta načrt. Tudi ljubljanski zasebni uradniki se hočejo z glasno izjavo obrniti do vseh merodajnih faktorjev za skorajšnjo rešenje te izredno važne ljudske predloge. V ta namen bo prihodnjo soboto točno ob pol 8. uri zvečer shod zasebnih uradnikov v malidvorani hotela „Union“. Poročal bo o predlogi knjigovedja gosp. Silvester Skerbinec, povabljeni pa bodo na shod tudi vsi kranjski državni poslanci brez razlike stank. Zasebni uradniki, agitujete med seboj

za mnogoštevilne udeležbo, da se bo tudi iz Ljubljane slišal krepak glas za Vaše zavarovanje za starost in onemoglost in za zavarovanje vdov in sired!

— **Iz Petindvajsetletnica vrlih mož.** V soboto zvečer se je vršil v Hafnerjevi restavraciji na Sv. Petra cesti častni večer, ki ga je priredilo tukajšnje „Gasilno in reševalno društvo“ na čast onim svojim članom, ki že 25 let delujejo v društvu, t. j. gg. Leutgebu, Stricelju, Kalmusu, Lapajnetu, Pavšku, Prepeluhu in Hitiju. Načelnik g. Stricelj etvori ob navzočnosti celega društva slavnostni večer, povdarjajoč, da je ta večer prirejen slavljenjem, ki praznujejo svojo petindvajsetletnico. Pozivlja jih, naj še tako naprej vztrajajo, kakor on, ki že 31. leto deluje na polju človekeljubnosti in požrtvovalnosti. Podnačelnik g. Turk napije jubilatno in jih pozivlje, naj še naprej tako delujejo, ko v teh 25 letih, ko se niso bali žrtvovati niti svojega zdravja, niti življenja. G. Barle nazdravlja slavljencom tovarišem. Še je nekaj članov v društvu, ki so še iz stare garde Marsikak hud vihar je doživelo med tem časom društvo, a ti so vedno stali na strani društva. Nimamo ne zlata, ne srebra, zato vam v hvaležni spomin pedarimo diplome. To sicer ni Bog ve kaj, a prepričani bodite, da tiči v tem spomeniku hvaležnost društva in tudi marsikaterega meščana. Gospod Leutgeb se v imenu slavljencev zahvali in napije gg. dr. Gregoriču in dr. Zajcu. Gospod Stricelj pojasni, da dobi vsak slavljenec ob 25 etnici diplomu, ob 30letnici pa zlato uro. Gospod Turk povdarja, da bodo imena slavljencev, ki so pri nesrečah svoj čas žrtvovali zdravje in drugo, objavljena. Gosp. Leutgeb se še enkrat zahvali in povdarja, da je ponosen na take tovariše, ki ž njim sodelujejo 25 let, ter jih pozivlje, da naj še naprej vztrajajo. Gosp. dr. Gregorič se zahvali za pozdrav. Ne potrebujemo slave, ampak vsi smo v društvu enaki, ko pomagamo bližnjemu. Zakaj slavimo 25. ali 30. letnice? Zato, da se izpoznajo zasluge dotičnih. Služni naj bodo tovariši, ker le po tem bo dobilo društvo ugled na zunaj. Gospod Turk napije g. Stricelju, nakar se ta zahvaljuje. Nato omenja gospod Stricelj še nekega društvenega člana, ki se vsled svoje bolezni ni mogel udeležiti slovesnosti. To je tovariš Prepeluh. Izvoli se deputacija, da mu izroči diplomu. G. Perdan predlaga kolekto osivilemu tovarišu Nabere se 30 K, a 20 K dobi še izvanredne podpore iz društvene blagajne, skupaj torej 50 K, ki se mu bodo izročile. G. Turk hvali te misel in pravi, da vsak gasilec lahko pride v tak položaj, kakor Prepeluh, ki je žrtvoval svoje zdravje v prid someščanom. Nato zaključi večer g. Stricelj. — Dobro je peko pevsko društvo „Ljubljanski Zvon“, ki obstoji iz samih gasilcev. Pestrežba je bila dobra.

— **Iz Dne 28. novembra** bodo za dobe manifestacije za splošno in enako volilno pravico imeli zaprte svoje prostore tudi zavedi kakor: „Kreditna banka“, „Vzajemno podporno društvo“

— **Iz Sam se je zgasil.** Pred kratkim je pebegnil izpod policijskega nadzorstva v Tržiču pekovski pomočnik Ivan Dobrin. Sedaj ga je prignel glad v Ljubljano in se je sam zgasil pri mestni policiji.

— **Iz Trgovskega gremija in 28. novembra.** Ustrezaje želji zastopnikov ljubljanskega delavstva je imel „gremij trgovcev v Ljubljani“ odborovo sejo v ta namen, da se posvetuje, kako stališče naj zavzame povedom manifestacije delavstva dne 28. t. m. Odbor je sklenil, ker po svojih pravilih ni upravičen dajati predpise svojim članom v tem slučaju, da prepušča vsako o-mur, naj ukrene kar mu drago.

— **Iz Neprevidna vožnja.** Predvčerajšnjo popoldne je pridrivil nek voznik po Streliških ulicah in podrl na tla 5letnega postreščekovega sina Franca Hribarja, ko je ta šel ravno čez cesto. Deček je padel pod konje in se na desni nogi in na glavi poškodoval.

— **Iz Aretovan** je bil danes zjutraj hlapec Antou Bučar iz Unajnjarjev, ker je v neki gestilni na Poljanski cesti tako razgrajal in žalil javno moralo tako, da so ga morali utakniti v „lukno“.

— **Iz Poštni in brzojavni uslužbenoi v Ljubljani** prirede 5. decembra t. l. Miklavžev večer v dvorani Puntigamske pivnice, Turjaški trg 1. Natančnejša pojasnila slede.

— **„Bolniška blagajna mojstrov v Ljubljani“** bazeanja, da bode tudi to leto razdelila štirijubilejna darila po 20 kron. Pravico do daril imajo onemogli člani in vdove članov „Bolniške blagajne mojstrov“. Prošnje sprejema načelnik g. Fr. Kraigher, Kongresni trg 5, do 28. novembra.

— **Iz Tatvini.** Včeraj je bilo pekovskemu pomočniku Antenu Podobnikarju iz zaklenjenega kavežga na Poljanski cesti št. 25 ukradenega 12 K denarja in dva zlata prstana, vredna 22 K. — Pretečeni

teden je pa pokradla v Rudniku Ani Martinčevi neka dozdevna Ana Traunig. baje s Koroškega, za 59 K obleke in denarja, ter potem neznanu kam pobegnila. Navedenka je okoli 18 let stara, majhne šibke postave, bledega obraza, plavih las in širokega obraza.

— **Iz Deželna vinska klet** bo otvorenjena 29. t. m.

— **Iz Slovensko planinsko društvo** priredi prvi letošnji poučni zabavni večer v soboto, dne 25. novembra, ob 8. uri zvečer v restavraciji „Narodnega doma“. Predaval bode g. prof. Orožen o prvem veleturistu Valentinu Staniču. Člane in društvene prijatelje vabi o d b o r.

— **Iz Kolo ukradel.** V Marovem zavedu je bile v zadnjih osmih dneh ukradeno kolo. Isto je „Styria“, model 1859 in ima tovarniško številko 68 199, vredno 120 kron.

— **Iz Umrla** je danes učiteljica gđ. Viktorija Praprotnik, hči velezaslužnega pokojnega ravnatelja Praprotnika. — Na Poljanski cesti št. 7. je umrl g. Anton Cernivec, star 84 let.

— **Iz Zadruga krojačev itd. izredni občni zbor** se bode vršil v nedeljo, dne 26. t. mes., dopoldne ob petdeseti uri v mali dvorani „Mestnega doma“. Dnevni red: 1. Poročilo načelnikstva. 2. Prememba pravil. 3. Pristop k bolniški blagajni „Zveze obrtnih zadrug“; poroča gosp. načelnik zveze. 4. Dopolnilne volitve. 5. Raznosterosti. — Načelstvo zadruga presi obilne udeležbe.

— **Iz Pobalinstvo.** Dne 17. t. m. je neznan pobalina pelil z rdečo barvo ravno na nove prenovljen reklamni napis mizar-skega mojstra Fajdige, ki se nahaja v Kolodvorskih ulicah na hiši gostilne „Pri angelju“. Skode je 10 K.

— **Iz Razpuščeno društvo.** Tambaški in pevski klub „Zvonček“ se je vsled sklepa občnega zbora razšel.

— **Iz Pomočni učitelj za petje** je postal na I. državni gimnaziji v Ljubljani koncertni ravnatelj „Glasbene Matice“, g. Matej Hubad.

— **Iz Katoliško mladeniško društvo** priredi v nedeljo ob 6. uri zvečer v „Rokodelskem domu“ zabavni večer. Na sporedu je več pevskih zborov, govor vč. g. prof. dr. J. Grudna, petdejanjska igra „Roparji pri Mariji Kulmski“.

Izpred sodišča.

Izpred deželnega sodišča.

Ana Tomšič iz Smartna je v službi v Ljubljani vkradla svoji gospodinjji več obleke in dobila zato 5 mesecev težke ječe. — V Rantovšah je posestnik Jurij Habjan pretepel svojega pastirja, ga prisilil, da je krivo pričal. Dobil je 3 mesece. — Zaradi tatvine sta bila kaznovana Jožef Luteršek in Blaž Judež. Prvi je dobil 3 mesece, drugi pa 3 tedne. — Zaradi tatvine v preiskovalnem zaporu se nahajajoči Pavel Omejc je izkušal iz ječe pobegniti. To se mu ni posrečilo. Pri obravnavi je bil obsojen na 15 mesecev. — Delavec Uremovič je hotel na Hrušici z nožem usmrtiti sodelavca M. Perpiča. Zato je dobil 6 tednov težke ječe. — Pri skupnem pretepu je sunil z nožem v trebuh v Vižmarjih mizar Mikuš Benčarja in Tometa, ki sta tudi oba mizarja. Dobil je 6 mesecev težke ječe. — Damjan Gledokar, posestnik v Rudniku je grozil z ubojem svoji ženi, njeni materi in njenemu bratu in ko so ga hoteli orožniki seboj odvesti, zoperstavil se je tudi tem. Obsojen je na 7 mesecev težke ječe. — Lovrenc Pečnik je sunil v tepežu pijanega Franceta Kosa iz Ježice trikrat z nožem in dobil zato 2 mesece ječe. — V Boh. Belu je hlapec Miha Azman posestnika Janeza Krivca sunil s pestjo zaradi zmerjanja, a posestnik je poškodoval hlapca potem z nožem. Janez Krivic je bil obsojen na 14 dni. — Peter Likar, delavec na Vojskem se je tepel v krčmi Antona Sedeja z Andrejem Kolencem in žalil pri tem s svojimi besedami tudi cesarja. Obsojen je bil na tri mesece težke ječe.

Kongres zemstev v Moskvi.

Moskva, 23. nov. Na kongresu zemstev so izjavili poljski zastopniki, da so za spravo, če se odpravi vojno stanje in uvede v elementarnih šolah poljščina. Protestirali so proti očitanjem, da se hočejo odtrgati od Rusije. Zahtevajo le narodno avtonomijo. Zastopnik mesta Jeleta je izjavil, da hoče podpirati vlado, ako se izvrše volitve v gosudarstvenno dumo po načelih splošne volilne pravice in se odpravi smrtna kazen. Knez Volkovski je svaril pred pretiranimi zahtevami. Ple-miški maršal Stahovic je kazal na Fiace, ki so takoj prenehali z revolucijo, ko so dobili zagotovilo za dež. zbor. Knez Dolgoruki kakor tudi ostali govorniki

odgovorni urednik: **Dr. Ignacij Žitnik.** Tisk „Katoliške tiskarne“ v Ljubljani.